

EXPLOATERINGSKONTORET
STADSBYGGNADSKONTORET
TRAFIKKONTORET

2008-04-17
TJÄNSTEUTLÅTANDE

Mårten Frumerie
Exploateringskontoret
Telefon: 08-508 262 39
marten.frumerie@expl.stockholm.se

Ulla-Britt Wickström
Stadsbyggnadskontoret
Telefon: 08-508 282 49
ulla-britt.wickstrom@sbk.stockholm.se

Göran Gahm
Trafikkontoret
Telefon: 08-508 280 88
goran.gahm@tk.stockholm.se

Till
Exploateringsnämnden 2008-05-19
Dnr E2008-510-00385
Stadsbyggnadsnämnden 2008-05-15
Dnr 2008-03047-50
Trafik- och renhållningsnämnden 2008-05-20
Dnr T2008-510-00775

Utredning av inlämnade alternativa lösningar för Slussen-området. Motion av Cecilia Obermüller och Stefan Nilsson (mp).

Förslag till beslut

1. Exploateringsnämnden överlämnar och åberopar kontorens utlåtande som svar på motion 2008:20.
2. Stadsbyggnadsnämnden överlämnar och åberopar kontorens utlåtande som svar på motion 2008:20.
3. Trafik- och renhållningsnämnden överlämnar och åberopar kontorens utlåtande som svar på motion 2008:20.
4. Beslutet justeras omedelbart.

Krister Schultz

Ingela Lindh

Magdalena Bosson

Sammanfattning

Miljöpartiet har lämnat in motion om utredning av de alternativa förslag som lämnades in under samrådsperioden hösten 2007. Kontoren avråder från ytterligare

utredningar av dessa förslag i och med att de redan har bemötts i samrådsredogörelsen samt att de är både fördyrande och tidsförskjutande, vilket gör att den planerade byggstarten 2012 inte skulle kunna hållas. Detta vore mycket olyckligt i ljuset av det fortsatta förfallet av Slussens anläggningar. Motionen bör därför avstyrkas.

Motionen

Miljöpartiet har till KF lämnat in motion om att de alternativa förslag som lämnades in under samrådet kring Slussen 2007 bör studeras mer ingående. Förslagsvis ska de mer genomarbetade alternativförslagen skyndsamt utredas av berörda förvaltningar för att kunna bemötas på ett seriöst sätt och ge vägledning för kommande politiska beslut. Slutsatserna bör arbetas in i arbetsunderlaget i projektet, detta med syfte att se vad som är genomförbart och realistiskt till del eller i sin helhet. Goda idéer ska redovisas och försöka tas tillvara i den fortsatta projekteringen kring Slussen. Remisstiden sträcker sig till 2008-05-22.

Tidigare beslut

I mars 2004 utsågs det förslag som idag kallas Nya Slussen till vinnare i den 2003 utlysta tävlingen.

I oktober 2004 beslöt nämnderna att ge kontoren i uppdrag att ta fram ett referensalternativ utifrån klöverbladsmodellen.

Under slutet av 2005 beslutades att de två inriktningarna skulle utgöra grunden för ett programsamråd och miljöprövning.

I december 2007 fattade Stadsbyggnadsnämnden beslut om att klöverbladen ej ska återuppbogas utan att förslaget Nya Slussen ska bearbetas vidare.

I mars 2008 fattade Exploateringsnämnden beslut om att markanvisa 35 000 m² under mark för handel.

Kontorens synpunkter

Stadsbyggnadskontoret har i samrådsredogörelse 2007-11-27 redogjort för de synpunkter och förslag som inlämnats under samrådstiden hösten 2007. De flesta av de inlämnade synpunkterna rör de förslag som ställts ut under samrådstiden, men vissa "egna" förslag har också inlämnats. Ett antal av dessa sträcker sig utanför tidigare beslutade gränser, vilket gjort att de ej bedömts som realistiska i dagsläget.

I motionen tas tunnelbanans läge upp, vilket gör att detta kan behöva en särskild förklaring. Rörande tunnelbanan har två olika varianter inkommit.

Den ena varianten är en överdäckning av tunnelbanebron samt Centralbron och nuvarande tågbron som i förslaget är kompletterat med ett tredje spår. Vidare föreslås att nuvarande slussläge flyttas till under denna nya konstruktion.

Detta förslag har flera nackdelar. För det första finns stadsbildsmässiga problem med en stor ny överdäckning av vattnet i detta läge. För det andra kommer ett ändrat vattenstånd ge problem med grundläggningen i Gamla Stan. För det tredje förutsätter förslaget ett byggande av tredje spåret samt nedläggning av det beslutade projektet Citybanan. Förslaget har därför ej ansetts genomförbart.

Den andra varianten förutsätter en nedgrävning av tunnelbanan på sträckan över Söderström samt anläggande av en ny kombinerad station för Gamla Stan och Slussen under vattnet mitt under Söderström. De nuvarande två stationerna utgår således. Förslagsställarna menar att en borttagning av tunnelbanan skulle underlätta byggnationen kring Slussen så pass mycket att tunnelbanenedgrävningen skulle inrymmas i befintlig kalkyl för Slussen.

Nackdelarna med detta förslag är främst av finansiell art. Förslagsställarna har kalkylerat en tunnelbanenedgrävning till ca 2,5 miljarder, vilket skulle finansieras genom att nivåskillnaden mellan Gamla Stan och Södermalm tas upp via uppfyllningar istället för betongdäck. Kontoren har inte gjort någon detaljerad kalkyl i detta avseende, men under förutsättning att samma trafikmängd ska kunna passera de båda förslagen behövs ungefär lika stor trafikyta, vilket då blir kostnadsneutralt. De ytor som uppkommer under mark genom en betongdäcksuppbyggnad har markanvisats, vilket gör att staden får en intäkt för dessa ytor, något som inte sker i det alternativa förslaget. En ny bussterminal samt den ökade avbördningen från Mälaren är något som inte berörs, men som även måste belasta förslaget. Detta sammantaget gör att det är osannolikt att kostnaden för tunnelbanenedgrävningen ryms i kalkylen. Ytterligare en invändning är att tunnelbaneresenärerna får en längre gångväg under mark. Detta gäller särskilt alla omstigande från bussar till Nacka och Värmdö, vilket är en stor försämring. Förslaget innebär heller inte någon kapacitetsförstärkning utan är mer av stadsbildsmässig karaktär.

Ett av huvudargumenten som förs fram för en nedgrävning av tunnelbanan är de översvämningsrisker som föreligger vid höga nivåer i Mälaren. Risker för översvämning förelåg hösten 2000 främst vid Gamla Stans tunnelbanestation då det bara var någon decimeter från att vatten rann in. Sedan dess har SL vidtagit åtgärder för att minska riskerna vid just denna station. Riskerna vid en översvämning rör dock inte bara denna enskilda station, utan stora delar av Mälardalen. Detta

ligger därför med som en viktig parameter vid ombyggnaden av Slussen. Utredningar pågår just nu om hur mycket ytterligare vatten som behöver tas ur Mälaren genom Slussen.

Slutligen bör sägas att ytterligare utredningar enligt förslaget är olämpligt på grund av den tidsförlängning som detta skulle medföra. Med tanke på det accelererande förfallet av Slussens anläggningar är det nödvändigt att den pågående planprocessen fortsätter med beslutad inriktning för att kunna uppnå den planerade byggstarten 2012.

Detta sammantaget gör att kontoren anser att motionen bör avstyrkas. Kontoren mottar dock självklart goda idéer som kan förenas med den beslutade huvudstrukturen, för inarbetning i den pågående planeringen av Slussenområdet.

Kontorens förslag till beslut

Mot redovisad bakgrund föreslår kontoren att nämnderna överlämnar och åberopar kontorens tjänsteutlåtande som remissvar på motionen.

Slut